Lietas arhīva Nr. SKA-0710-16

LĒMUMS
Rīgā 2016.gada 26.februārī

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesnese V.Kakste
tiesnese Dz.Amerika
tiesnesis A.Guļāns

rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2015.gada 30.decembra lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja /pers. A/ vērsās /pašvaldība/, lūdzot atlīdzināt materiālos zaudējumus 360 *euro* apmērā, kas viņai radušies /pers. B/ izdarītā administratīvā pārkāpuma rezultātā, /pers. B/ sunim nokožot pieteicējas aitas.

[2] Ar /pašvaldība/ 2015.gada 26.novembra lēmumu pieteicējai atteikts atlīdzināt zaudējumus.

[3] Pieteicēja iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par pienākuma uzlikšanu pašvaldībai atlīdzināt pieteicējai zaudējumus.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2015.gada 30.decembra lēmumu pieteicējas pieteikumu atteikts pieņemt, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 191.panta pirmās daļas 1.punktu. Lēmumā norādīts, ka prasījums nav izskatāms administratīvā procesa kārtībā, jo pieteicējas prasīto zaudējumu pamatā nav ne iestādes prettiesisks administratīvais akts vai faktiskā rīcība, ne arī iestādes prettiesisks lēmums administratīvā pārkāpuma lietā, bet gan privātpersonas darbības, kas radījušas administratīvā pārkāpuma sastāvu. Citas personas izdarīts administratīvais pārkāpums nevar būt pamats, lai prasītu atlīdzināt zaudējumus administratīvā procesa ietvaros. Pieteicējai kā cietušajai vispārīgi ir tiesības prasīt atlīdzināt zaudējumus, kas tai nodarīti /pers. B/ izdarītā administratīvā pārkāpuma rezultātā, ceļot prasību par zaudējumu atlīdzību vispārējās jurisdikcijas tiesā Civilprocesa likumā noteiktā kārtībā.

[5] Pieteicēja iesniedza blakus sūdzību par tiesneša lēmumu. Blakus sūdzībā pieteicēja norāda, ka pieteicēja nejūt pašvaldības atbalstu cīņā pret suņiem, kas nokož pieteicējas aitas, kuru īpašnieki paliek nesodīti un pārkāpumus atkārto, bet nodarītos zaudējumus neatlīdzina. Pieteicēja pašvaldībai lūgusi, lai tā /pers. B/ vietā kompensē radītos zaudējumus. Pieteicējas ieskatā, pret šādu problēmu, kad viņai netiek atlīdzināti nodarītie zaudējumi, viņa nespēj cīnīties bez pašvaldības palīdzības. Vienlaikus pašvaldība pārsūdzētajā lēmumā nepamatoti norādīja, ka lēmums bija pārsūdzams administratīvajā tiesā, tādēļ pašvaldībai zaudējumi, kas pieteicējai radušies saistībā ar valsts nodevas samaksu par pieteikuma iesniegšanu tiesā, būtu jāatlīdzina.

Motīvu daļa

[6] Administratīvās apgabaltiesas lēmumā ietvertais pamatojums par to, ka pieteicējas prasījums par pienākuma uzlikšanu pašvaldībai atlīdzināt zaudējumus, kas tai radušies citas personas izdarītā administratīvā pārkāpuma rezultātā, nav izskatāms administratīvā procesa kārtībā tiesā, ir pareizs, tādēļ atbilstoši Administratīvā procesa likuma 286.panta trešajai daļai Augstākā tiesa tam pievienojas.
Atbildot uz blakus sūdzības argumentiem, norādāms turpmāk minētais.

[7] Pieteicēja var prasīt pašvaldībai atlīdzināt tādus zaudējumus, kas pieteicējai radušies tieši pašvaldības izdota administratīvā akta (lēmuma) vai faktiskās rīcības rezultātā. Šajā gadījumā zaudējumus ir radījusi citas personas darbība. Kā lietā pareizi norādīts, ja privātpersona otrai privātpersonai neatlīdzina zaudējumus, to atlīdzināšanu var prasīt vispārējās jurisdikcijas tiesā civilprocesuālā kārtībā, nevis administratīvajā tiesā. Tāpat ne jebkurš jautājums saistībā ar pieteicējas komunikāciju ar pašvaldību (lūgums palīdzēt atgūt zaudējumus no privātpersonas) ir pakļauts administratīvās tiesas kontrolei.

[8] Papildus norādāms, ka pašvaldība vienīgi kontrolē Ministru kabineta 2006.gada 4.aprīļa noteikumu Nr.266 „Labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņa apmācībai" prasību ievērošanu. Ja šādi noteikumi tiek pārkāpti, pašvaldība atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa 106.pantam var pārkāpējam piemērot administratīvo sodu, ko pašvaldība ir darījusi. Savukārt Ministru kabineta 2012.gada 19.jūnija noteikumi Nr.428 „Kārtība, kādā suni atzīst par bīstamu, un prasības bīstama suņa turēšanai" noteic Pārtikas un veterinārā dienesta kompetenci, kur var vērsties saistībā ar suņa uzbrukumu. Ja dienestam būs pamats lietas ierosināšanai, komisija var dot atzinumu un dienests pieņemt lēmumu par turpmāku rīcību.

[9] Pašvaldība 2015.gada 26.novembra lēmumā, ko pieteicēja pārsūdzējusi tiesā, kļūdaini norādījusi, ka šāds lēmums ir pārsūdzams tiesā. Tomēr pašas pieteicējas ziņā, izvērtējot lēmumā norādītos argumentus, ir izlemt, vai tā pārsūdzībai ir pamats.

Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323.panta pirmās daļas 1.punktu, 324.panta pirmo daļu, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments

n o l ē m a

Atstāt negrozītu Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2015.gada 30.decembra lēmumu, bet /pers. A/ blakus sūdzību noraidīt.
Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese V.Kakste

Tiesnese Dz.Amerika

Tiesnesis A.Guļāns